

كوى ايشلرى حقنده *

(اون اوچنچى فرقه قورولتايىنىڭ قىرغاقلىرىغا علاقمندار اولاراق)

يازنى : قروپسقايا

چەۋىرەنى : م. م. ر.

اون اوچنچى فرقه قورولتايى ھەر كوچوك ناھىيە ۴ سىياسى مەھارەت اىشچىسى تەھكىم ايتىملىكە كويلردە سىياسى مەھارەت اىشلىرىنىڭ تەھرىك ايدىلمەسى ايجىن مەھارەت بىر تەمىل ياراتمىش اولدى. بۇ ايشىك بەزى سەھەرلەرنى ئومۇمىي چىزگىلەرگە قىد ايدىلمە. بىز ھەر كوچوك ناھىيەدە ناھىيە تەشكىلاتىچىسىغا مەھارەت بولۇنماقچى. او، نە ياپمىلىدىر؟

ناھىيە تەشكىلاتىچىسى ھەر شىئەن اول ناھىيە كويلرىندە سىياسى مەھارەت مەركىزى تەشكىل ايتىملى بونىڭ ايجىن دە ناھىيە قاراشخانا قولوباسىنى قوللانمايدىر. بونىڭ ايجىن كويىك مەركىزىندە، ناھىيە اجرائىيە قومىتەسى، قونۇپراتىف چايدىخانىسى، بازار قارشوسىدا و ئالدىمۇ خەلق اوز ايشلىرىندەن اوتۇرى توبلاندىنى بىرلەردە بىر يەر آرمالىدىر: بىنايى تەقوۋە ايتىملى، غەزەتە و كىتابلارلا تەھزىب ايتىملى ايتىملىسى و ايشىقلىقى ايجىن چايدىخانىسىدا. بۇ حقىدە يالغىز چايدىخانىسى دىگىل ر. ق. ف.، كىتابلار ايتاقى، ناھىيە اجرائىيە قومىتەسى، بىرلى قومىتە، مەھارەت ايشچىلىرى ايتاقى، كوى قارشولقلى باردىم قومىتەسى، قونۇپراتىف و باشقا ادارە و مۇسسەلەك فەھال ئەزولرىندەن دەرنە كىلەر قورمىلىدىر.

بۇلە بىر فەھال غروپ سەھمەك - ناھىيە تەشكىلاتىچىلىرىنىڭ ك

(*) مەھارەت «قومونىست مەھارەت» مەجمۇعەسىندە درج ايدىلىشىدۇر. صاى ۳ - ۴

مەم مەسئەلەلەرنىدىن بىرىدۇر. بۇ قوت، قرائەتخانىە - قولوبا ايچىن كىشى تەلىقات آپارمەلىدۇر. اكر كۆيدە - سوادسىزلىقى تەسۋىە مەنطقەسى باشلىلار مەكتىبى، سىياسى مەارف ادارەسى ناحىە كەتەبخانەسى - كەبى ھە ھانكى بىر سىياسى مەارف مۇسسەسى بولۇنىورسا قرائەتخانىە - قولوبابى بونلارنىڭ ياقىنىدا تەشكىل، اىتمەك، اونلارنىڭ ايشىلە قرائەتخانىەنىڭ ايشلىرىنى اوبغونلاشدىرماق داھا اىبىدۇر.

قراىتخانىە - قولوبا قورۇلۇشى ايشىنە مەوجود بۇتون سىياسى مەارف ادارەلەرنى، بۇتون شورا و فرقه تەشكىلاتلەرنى، بۇتون فعال ايشچىلەرى جەپ اىتمەك ضرورىدۇر: قرائەتخانىە - قولوبانىڭ بونلارنىڭ سەۋكەبلى بىر اولادى عد ايدىلەمەسى ضرورىدۇر.

قراىتخانىە - قولوبابى ادارە اىتمەك ايچىن بۇ ايشى سەۋەن، اونىڭ اھمىيىتى تەقدىر ايدە بىلەن بىر آدم آرمالىدۇر. كە اھالى و ايشچىلەرى جەپ اىتمەككە اىبى بىر تەشكىلاتچى اولسون. قولوبا قوممۇنىست كەنجەر اتقاقىنى آيىراسا، بىك اىبى اولۇر. زىرا، قرائەتخانىە - قولوبانىڭ قوممۇنىست كەنجەر اتقاقى قلوبىنە چە وربەلمەسەنە امكان وىرمەك اولماز، اونىڭ غەبەسى - بۇتون اھالىبە، بۇتون بۇقسول و اورتا طبەقەلەرە نافع اولماقدۇر.

قراىتخانىە بۇتون كەسۋە عانددۇر. قرائەتخانىەنىڭ كۆيەك بۇتون فعال عەزۇلەرىنە استناد اىتمەسى و ھەب كەسك اونىڭ وىرە بىلەجەكىنى آلمەبى، باجارماسى ضرورىدۇر.

ايشىك بۇ جەپىنە مەستىنا بىر اھمىت عطف اىتمەلىدۇر. قرائەتخانىە قولوبا ايشلىرىنىڭ ھەركەتى و تەمايلىنىڭ كەشىلەكى قرائەتخانىە - قولوبا نەزدىندە كى تەشكىلاتى قورمەبى باجارماقدان آصىلىدۇر.

مەكتىبى كۆتۈرەلمە. مەلم قرائەتخانىە - قولوبا ايچىن فۇق العادە جۇق ايش كۆرە بىلىر. او، نەقل اىتمەك، آكلامەك، قرائەتخانىە

قولوبا نزدینده دره نهك، سوادسبزلی تسویه منطقه سی، مکتب تشکیلاتی. کتبخانه چی و محاضره چیلره یاردم ایتمك والخی باچارماقدان علاوه قرائتخانه - قولوبا نزدینده مکتبیلر تشکیلاتی قورایلیر، اونلار واسطه سیله اهالی ایله رابطه تشکیل ایتمك، بوبوك چوجوقلاردان قولوبادا غزته ارقوجوسی یایماق، متعلملر واسطه سیله غزته لردن تلگراملاری، مقاله لری مستتا مهم یرلره نشر ایتمك، چوجوقلاری بایرام شنگلرینه، لوحلر ترسیمینه، خور تشکیلنه جلب ایتمك اولور. چوجوقلار اونسزدا میلچك، بالا (شیرنی به) یغیلدیغی کبی، قرائتخانه - قولوبایه طوباشیرلاز. بعضاً حتی بقدیر بیورلار،

موسقوف قضاسی قرائتخانه چیلریندن بیرى چوجوقلاری قرائتخانه قولوباسیندان قوغماق ایچین اونلاری ویدرولارلا صو آتاراق ایصلاتماغا باشلامشدر... باشقا یول واردر. بو، چوجوقلاری تشکیلاتلاشدیرما ایله اولور. بو خصوصده قرائتخانه چییه مکتب و قومونست گنجلر اتفاق یاردم ایتمه لی در.

فقط معلمك قرائتخانه - قولوبادان کتابچا و غزتلر آلا بیلمه سی اونك قولوبا واسطه سیله اهالی به مراجعت ایده رك اونلاری مکتبك ایشلریله تانیش ایده بیلمه سی ایچین و. بونگله خلقك ده مکتبه نه به ناصل و نیچین حاضرلادیغینی آگلا یا بیلمه سی ایچین قرائتخانه نك مکتبه یاردم ایتمه سی ضروریدر.

اگر کویده سیاسی - معارف اداره سی بولونورسه قرائتخانه نك نفقه مسامره لر ویرمکله اونا مادی یاردمدا بولونمالی، په سی سه چکیسینی قرائتخانه به اویغون انتخاب ایده رك قرائتخانه - قولوبا داخلنده تبلیغات آبارمالی، بوشاشالاری قرائتخانه طرفیندن تشکیل ایده بیلچك معروضه لرله بیرلشدیرمه لی در.

کتابخانه و سوادسزلفی تسویه منطقه‌سی حقند قونوشمايه بيله گلمز : کندی - کندینه معلومدر که، بونلارک ایشلری قراتتخانه قولوبالارک ایشلریله بیرلشمه‌لی، اونک بیر حصه‌سینی تشکیل ایتمه‌لیدر.

اگر کوبده خسته‌خانه، طیب، خسته باقیچیسی بولونیورسا - بونلارک قراتتخانه - قولوبا واسطه‌سیله صحی تبلیغاتده بولونمالاری ضروریدر.

قونوبراسیون قراتتخانه قولوبایا هر دورلو مادی معاوتده بولونمالیدر. زیرا اونک بونا امکانی واردر.

قراتتخانه - قولوبادا بویه‌جه قونوبراتیف تبلیغاتینه چالیشمالیدر. زیرا بونسیز قونوبراتیف کندی، خلقی تأمین ایتمک و اقتصادی بیرلشمه مسئله‌لرینک، یاربسینی بيله حل ایدمه‌مز. قراتتخانه - قولوبا، آرزوسی اولانلارلا قونوبراتیف حساباتینده چالیشماقلا، اولانلارلا ضروری محاسبه یابماقلا، مقتدر معلومات ویرمگله، قونوبراسیون حقنده کتاب انتخاب ایتمگله، بونا متعلق مقاله‌لری اوقوماق و ایضاح ایتمگله قونوبراتیفه هر دورلو یاردمدا بولونمالیدر.

قراتتخانه قولوبا جنبنده آقرونوم نمونه (گوستریش) قولوبانک ایشلریله صیقی صورتده باغلاماقلا پک مستتا بیر رول ایفا ایدمه‌یلیر. زراعت تبلیغاتی قراتتخانه - قولوبا واسطه‌سیله هم مکتب ایشلرینه، هم ده گنجلر درنگی و باشقا بوکی ایشلره عکس ایدمه‌رک هر شیدن قونلی بیر صورتده یوروديله ییلیر.

قراتتخانه - قولوبا واسطه‌سیله ایی متصرفلق، شورا متصرفلگری و تطبیقات تارالارینا گیتمک اوزره علمی گزیشلر تشکیل ایتمک اولور. قراتتخانه - قولوبا واسطه‌سیله دواملی تدقیق و تجربه‌لر، قولله‌قسبون ترتیبی و سائر تشکیل ایتمک اولور.

قراۋىتخانا - قولوبادا قوشچىلىق، داۋشان ساقلاماق، مالدارلىق ايجىن قىيامدىلى قورسارلار تشكىل ايتىمك اولور؛ قراۋىتخانا - قولوبا جىيىندە كوى تصرفاتى و باشقا دەدرنە گلر تشكىل ايتىمك اولور.

قراۋىتخانا - قولوبا كوى قارشولقلى ياردىم قومىتەلىرى ايجىن دە بوبوك بىر يارارلىق گوسترە يىلىر. اونىڭ واسطەسىلە كوى قومىتەلىرى ھر دورلو مەلومات آلا يىلىرلار. قراۋىتخانا - قولوبا اھالىنى بىرلەشمە قارشولقلى ياردىم طرزنىڭ مەختاف شەكلىرىلە تانىش ايتىمك واسطەسىلە كويلى قومىتەلىرىنى باشقا كويلى قومىتەلىرىنىڭ ايشارلە تانىش ايتىمك بويلە اونلاردا ياردەمدا بولونا يىلىر.

خلق مەھكەمە سىندىدۇ. قراۋىتخانا - قولوبا خلق شورا قانۇنلارلار تانىش ايتىمك و اسكى مەھكەمە ايشارلىرىنى توپىر ايتىمك ايجىن استفادە ايتىمەلىدۇر. نەمۇنە - تەطىيقات ايشارلىرى قراۋىتخانا - قولوبادا مەھكەمە اساسىنى تشكىل ايتىمەلىدۇر.

ناھىيە اجرائىيە قومىتەسى (دەقەرت) قرارلار و كەندى تشبەتلىنى اىضاح ايتىمك ايجىن قراۋىتخانا - قولوبادان استفادە ايدۇر.

قراۋىتخانا - قولوبايە حالا اكىن و تارلا ايلە علاقەدار اولوبدا فقط شەردە فابرىق و اعمالاتخانا (زاۋود) لاردا جالشان سابى قىرمىزى عەسكەر و كويلولر پەك حەقىقى بىر خەمدە گوسترە يىلىرلار. بىزدە قىرمىزى اوردۇ بوبوك بىر مەدىنى قوۋ، مەدىن بىر مەكتەپ حالئە تەبدل ايتىمەشدر؛ او، جەھالت و كەۋلەكك سالاھىيەت حاللىدىن كەلەلرلرگە توپىر ايدىلمەسى (مەعارفلىشمەسى) و اونلارلرگە يىلگىلەرنىڭ يوكسىلمەسى سالاھىيەت حالئە كەچمەشدر.

ايشە قىزىل عەسكەرلەر بونىڭ ايجىن دە كويلردە تەرقى و تەالى غەنىرلىرى بولونبۇرلار.

بىرلى كويللەردىن اولان شەھەر ايشەچىلەرگە اھمىيەتلىك آزە كىلدۇر.

اونلار يالگىز فابرىقادا ايشله مگله قالمايشلار ، همكارلار اتفازلارينا يازيلميشلار ، اونلارڭ بىر چوقى روسيه قوم و نىست فرقه سى اعضاسى بولونيور ، فرقه ده اولمايانلاردا مينيغلرده ، نماشلىرده بولونمىش ، انقلابى مبارزده اشتراك ايتىشار ، فرقه نى كندىلر نه رهبر عد ايدىيورلر ، بونلار كويه پك چوق شى ويره ييليرلر . قرائتخانه - قولوبانڭ بو كىبى ايشچىلارڭ كويه دوغرو حسن توحه لرىنى قولندىر ميه چالشماسى واجىدر . قرائتخانه هر حالده بونلارى كندى ايشلر نه جلب ايتمه لى ، ياردمچى و مشاوره چىلگه آلماي ، بونلارلا صيقى بىر رابطه باغلایارق بونى محافظه ايتمه لىدر .

قراىتخانه - قولوبا ، اونلارڭ شهرده ياشادقلارى وقت قرائتخانه يه نه صورتله مفيد اولاييله جگىلر نى كندىلر يله بىرلگده حل ايتمه لى و اونلاردان بوتونلگيله استفاده ايتمه لىدر .

اون اوچىجى فرقه قورولتانيك اهميتىنى قيد ايتمىش اولدىنى همشهرىلك حقنده بىر قاچ كلمه سويله يلم ازلارڭ كىچمىشندن باشلايالم . يىزده شىمىديه قادار بيله اسكى طرزڭ همشهرىلگى قوللى در . پك چوق كوروليور كه بىر كويڭ كويلىلرى ايشله نك ايجىن معين بىر فابرىقايه گىربورلر . بو اويله كور - كورانه دوام ايدىيور . بو داها تحكىمچىلك حقوقى وقتلرىندن قالمشدر . او وقت فابرىقالاردا ايش تحكىمچىلك حقوقيله بورودولوردى . ملكدار - صاحبكارلار كندى تحكىم ايدىلمايشلر نى كندى فابرىقالارينا چالشماباگوندر برلردى . تحكىم ايدىلمايشلار قىشده ملكدارڭ فابرىقاسىندا ، پايدا ايسه ينه ملكدار تارلاسىندا چالشيوردى . فقط تحكىمچىلك زحمتى لئو ايدىلنجه كويلىلر او قادار اقناع ايدىجى مزد آلمايورديلار كه شهره پارا قارانماغا گىتمگه مجبور اولدىلار و چوق زمان اونلار اولجه تحكىم ايدىلمايش اولارق چالشىدىقارى

فابریقالارا گیردیلر. ایشته همشهریلك بویله لگله وجوده گلمشدر هر فابریقا نزدینده کندی همشهرلی ارینه ایش بولان معین زحمت بورصالاری مثیدانه گلمشدی فابریقا صاحبلی بویله همشهری ایشجی انتخایینی ترجیح ایدیوردیلر. اونلار، (فابریقا صاحبلی) آگلایوردیلر که کندی آداملاری آراسیندا بولونماق امکانی ایشجیلر آراسیندا همان فابریقایه مستنا بیر قیمت وبریور و اونلار اوزون زحمت مدتی و فناء اوجوز، دینجی و الخ شرائطیله راضیلاشیورلار. مثلاً ۹۰ نجی ییللرده له نینغراددا «نه و سقی» حصارینک آرقاسیندا بولونان بوبوک ماهوت فابریقاسی صاحبی «تانتون» هر زمان ایشجیلرینی (سموله نسکی) قضا سینک معین کویلریندن انتخاب ایدیور، حتی اونلارا ملذونیت و سائره ویرمگله کندی کوی بایراملارینی تعطیل ایتمگه مساعده ایدیوردی. بو، بویله لگله کندی ایشجیلرینی دیگر ایشجی گتله لریندن آیری بولوندورماق و بویله لگله کنديسينی باشلامیش و انکشاف ایتمگده اولان ایشجی حرکاتیندن مصون بولوندورماغا چالیشوردی.

او وقتدن بهری چوق آقینتی اولمیش، حرب و انقلابلار اسکیلگک چوق شیارینی سیلکینوب گوتورمشدر؛ فقط همشهریلك حالاده محافظه ایدیلبور.

بیز بو یگی دوردن استفاده ایتمه لی و اونی ایشجی صنفی و کویولک آراسیندا کی رابطه سلاحینه تبدیل ایتمه لی بز. فقط ایشجیلرک همشهریلكی غایبه موافق و کوی ایشلری ایچین استفاده لی اولایلمه سی ایچین اونلار کویده کی تشکیلاتلارا - کویلی قومیته سی (کویلی قارشولقلی یاردم قومیته سی) و اونلارک ناشر افکاری اولان قرائتخانه قولوبایه استاد ایتمه لی در.

همشهریلك فردی اولاراق ایوان یاخود سیدور ایچین ده گیل

عمومى اولاراق كوى، قرائتخانى - قولوبا، مىكىتى و كولى قومىتىسى اىچىن چالشمالىدىر. ھىمىشلىك ھامىلىكى كۆپىدىكى بوبوك بىر اھمىتى ھائىزدىر.

ناھىيە تشكىلاتىچىسىنىڭ مىسلىسى - قرائتخانى - قولوبا اىچىن ھىر ھانكى بىر فابرىقا، ھىر ھانكى بىر اعمالاتخانى (زاوود)، ھىر ھانكى بىر ھىكارلار اتفائى اولماق اوزىر بىر ھامى (شەف) بولماق دىر، قرائتخانى - قولوبا اىشلىرىنىڭ تشكىلاتى، قرائتخانى - قولوبا نىزدىندە بوتون مىدى و فعال قوملارنىڭ تشكىلى، قرائتخانى - قولوبا شوراسىنىڭ تشكىلى - ناھىيە تشكىلاتىچىسىنىڭ ھىل ايدىلەجىك مىسلىسىدىر. (اۋ، نافلە اولاراق تشكىلاتىچىسىنىڭ داشىمايور). اۋ، بوتون بونلارنى قرائتخانىچى ايلە بىرلىكىدە و اۋنا استاد ايدىلەرنى ھىيانە تطىبق اىتمەلىدىر.

فقط بو ناھىيە تشكىلاتىچىسىنىڭ مىسلىلىرىنىڭ يالغىز بىر قىسمىدىر، اۋنىڭ مىسلىسى - بوتون ناھىيەدە سىياسى مىعارف اىشلىرىنىڭ تشكىلى ھىقندە چالشماق دىر: اۋ، نافلە اولاراق مىھال تشكىلاتىچىسى اولماشدىر. اۋ، اىلىك اۋگىجە ناھىيەنىڭ ھىر كۆپىجىگىندە قرائتخانى - قولوبانىڭ فدانى اولاجاق - قىرمىزى بوجاق ياراتماغا چالشمالىدىر. بولىلە بىر «قىرمىزى بوجاق» مىكىتى، استىھلاك (قۇتۇپراتىف) چاىخانىسى، (موجود ايسە) مىدى - مىعارف ادارمىسى نىزدىندە دىرنەك نىزدىندە، ھىر ھانكى بىر فعال مىدى اوجاق جىنىندە قورولا بىلىر. بوتون بونلارنىڭ بولونمايدىغى بىر ىردە ايسە بىر قاچ آدامى غىزە مىطالىمىسى اىچىن بىر ىرە توبلاماقلا بولىلە بىر رابطە ياراتمالىدىر. دائىمى اولاراق توبلى ھالە غىزەنىڭ مىطالىمە و مىھاكىمە ايدىلمەسى - ايشە، اىشلىرى تدرىجى اولاراق آرتوب چوغالاجاق اولان ابدائى مىدى اۋزەك، اصلاھ بىن ايدەجىك «قىرمىزى بوجاق» بۇدىر.

ناھىيە تەشكىلاتى تەجىسسىنىڭ دېگەر مەسىلىسى بولسا، ناھىيە قارائىنخانىسى - قوللۇباشلىق مەمۇرىي قارار. ھەقىقىي ھەمكاردار ۋەلا يىللىك، كەندى ئىشلىرىنىڭ ئۆزىدىن مەمۇرىي قارار. چوق ياردەم ۋەلا يىللىك ۋە دائىمىي رەپىئە مەيدانە كىرە يىللىك بىلەن «قىر مىزى بولجاق» لارا ياردەمدا بولۇنماق دەر. قارائىنخانىسى - قوللۇباشلىق ناھىيە «قىر مىزى بولجاقلار نىك» ھامىسى (شەفى) دەر. ناھىيە نىك بولۇن كۆيلىرىنىڭ مەدنىي مەوازىت ۋە جۈدە كىرەمەك مەسىلىسىنى ناھىيە تەشكىلاتى تەجىسسى ھەر سەئەت كۆزى ۋە كەندە، نەزەردە بولۇن دەر مەيلىدەر. ھەر كىتابچا، ھەر غەزە، ھەر ياقلاشان ئادەم، ھەر تەشكىلاتىدىن ئاڭ غەيە مەۋافىق ۋە تەمەي تەمەينە سەتفادە ۋەلا ئۆنەيلىدەر. بىز نىك بولۇن سول بولۇن ئۆزى، بولۇن بىلەن دە بىزىم كۆي ئىشلىرىنىڭ تەشكىلات جەھەتتە نىك چوق ھەمىيەت ۋە مەمۇرىي بىز.

تەشكىلات ۋە ۋەلا چوق بولۇن ئاچق بولۇ، كەندى نەزەردە كەمەك قوۋ ۋە سەئەتلىق ئۆزىلا چاق ۋە ئىش مەمۇرىيەتچىدەر.

ۋەلا ئۆزىلا ئىنقىلاپنىڭ ۱۰ - يىللىك بولۇش بىلەن بىلەن كۆيىدە - ھەمكار ئۆزى بىلەن دەرىن كۆك سەمەش ۋەلا مەمۇرىي سەياسى مەعارف تەشكىلاتى ياراتماي كەندە بىز بىلەن بىر مەسىلە ۋەلا ئۆزىدە. ئۆزى ئۆزىدە كە قوۋىدەمۇ غەيە مەۋەقەنى ۋەلا چاق دەر.